

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 653/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Dávidom Hoffmanom, advokátska kancelária, Hlavné námestie 80, Kežmarok, proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 10Tos/28/2023 a jeho uzneseniu z 13. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10Tos/28/2023 a jeho uznesením z 13. septembra 2023. Navrhuje prikázať krajskému súdu, aby ho bezodkladne prepustil z väzby na slobodu a nahradil mu trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné konanie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3 a ods. 4 písm. c) a ods. 6 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, v rámci ktorého bol uznesením Okresného súdu Prešove (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3Tp/84/2022 zo 14. októbra 2022 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/33/2022 z 30. novembra 2022 vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením okresného súdu sp. zn. 3Tp/84/2022 z 25. januára 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/6/2023 z 23. februára 2023 boli dôvody väzby sťažovateľa rozšírené aj o dôvod uvedený v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

3. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove 6. apríla 2023 podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku podal okresnému súdu pod č. k. Kv/19/22/7700-90 na sťažovateľa a ďalších obvinených obžalobu, v dôsledku čoho okresný súd uznesením sp. zn. 6Tk/1/2023 z 19. apríla 2023 podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku konal a rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe.

4. Podaním zo 14. augusta 2023 doručeným okresnému súdu 15. augusta 2023 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú prvostupňový súd uznesením č. k. 6Tk/1/2023-2325 z 18. augusta 2023 zamietol a zároveň nevyhovel ani jeho návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom a ani dohľadom probačného a mediáčného úradníka.

5. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 10Tos/28/2023-2396 z 13. septembra 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ vo vzťahu k dôvodnosti jeho trestného stíhania krajskému súdu vytyka záver, že ho z trestnej činnosti usvedčujú aj iné dôkazy ako výpoveď svedka – kajúcnika. Trestný zákon obsahuje dve samostatné skutkové podstaty drogových trestných činov, a to prechovávanie omamných a psychotropných látok pre vlastnú potrebu (§ 171 Trestného zákona) a iné nakladanie s nimi (§ 172 Trestného zákona). Samotné užívanie omamných a psychotropných látok v Slovenskej republike nie je trestné. Krajský súd v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia argumentuje podporu výpovede svedka prostredníctvom dôkazov, ktoré sú nanajvyš spôsobilé preukázať, že sťažovateľ mal užívať omamné látky spolu s inými spoluobžalovanými, resp. s niektorými ďalšími svedkami. Ich užívaním však nemožno argumentovať dôvodnosť trestného stíhania pre trestný čin podľa § 171 Trestného zákona ani pre trestný čin podľa § 172 Trestného zákona.

7. Za najpodstatnejšie považuje sťažovateľ to, že žiadnym iným dôkazom nie je podporovaná výpoveď svedka – kajúcnika v tej časti, podľa ktorej mal sťažovateľ neoprávnene nakladať s omamnými a psychotropnými látkami vo vzťahu k ich finálnym konzumentom, a týmto konaním by bolo možné naplniť objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 Trestného zákona.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že právna kvalifikácia stíhaného skutku ako spáchaného organizovanou skupinou nielenže nie je podporená žiadnym iným dôkazom, túto po skutkovej stránke nepodporuje ani samotný svedok – kajúcnik, ktorý sám uviedol, že sa necítil byť členom žiadnej organizovanej skupiny, ale že dôvodom jeho kontaktu so sťažovateľom boli vzájomné poľovačky.

9. Skutková veta formulovaná v obžalobe nie je podporovaná výpoveďami svedka – kajúcnika z prípravného konania. Skutkové okolnosti, ktoré by mali determinovať spáchanie skutku organizovanou skupinou, boli do skutkovej vety inkorporované bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní, a preto je možné uzavrieť, že stíhaný skutok je zjavne nadkvalifikovaný.

10. Podstatným podľa sťažovateľa je tiež to, že žiadny ďalší svedok v prebiehajúcom trestnom konaní neuviedol ani také skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali viesť trestné konanie pre nakladanie s omamnými a psychotropnými látkami mimo organizovanej skupiny, a teda individuálne, či už proti sťažovateľovi, alebo ďalším spoluobžalovaným.

11. K úvahám krajského súdu o vlastníctve majetku sťažovateľa, a teda akým spôsobom, pokiaľ to nebolo z predaja omamných látok, si ako nezamestnaný zabezpečoval prostriedky na svoje životné náklady a na majetok, medzi ktoré patria viaceré autá a nehnuteľnosti, sťažovateľ uviedol, že dosiaľ vykonaným dokazovaním neboli objektivizované skutkové okolnosti týkajúce sa jeho nadpriemerných majetkových pomerov. Okrem starších motorových vozidiel vlastní zdedenú nehnuteľnosť.

12. Krajský súd vzhladol prvky organizovanej skupiny v tom, že sťažovateľ si mal telefonicky dojednávať s inými spôsob obhajoby a „úkolovať“ iných, ako ovplyvniť svedkov. Podľa sťažovateľa tieto skutkové okolnosti netvoria podstatu stíhaného skutku, preto sú úvahy krajského súdu o nich hmotnoprávne úplne irelevantné. Navyše, tieto skutkové okolnosti nemožno objektívne subsumovať pod legálnu definíciu organizovanej skupiny podľa § 129 ods. 2 Trestného zákona, a preto sú tieto úvahy krajského súdu v rozpore s požiadavkou „*nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*“, čoho procesnoprávnou konzekvenciou je nedôvodnosť vedeného trestného stíhania pre účely posúdenia splnenia prvej materiálnej podmienky väzby.

13. Ústavné neudržateľné sú podľa sťažovateľa aj úvahy krajského súdu o tom, že svedok kajúcnik dosiaľ nezískal žiadny obhajobou tvrdený prospech, a preto nemožno ustáliť nevierohodnosť jeho svedeckej výpovede. Podľa jeho názoru vierohodnosť kajúcnika nie je v žiadnom prípade možné izolovane odvodzovať od skutočnosti, či tento získal obhajobou tvrdený prospech alebo nie. Z výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní 22. mája 2023 jednoznačne vyplýva, že tento sa v inej trestnej veci snažil získať hmotnoprávne výhody tým, že v tomto trestnom konaní usvedčuje sťažovateľa a jeho dvoch spoluobžalovaných. Tento svedok pritom nezačal sťažovateľa a jeho dvoch spoluobžalovaných usvedčovať z vlastnej iniciatívy, ale až po tom, ako ho v ústave na výkon väzby (v inej trestnej veci) navštívili príslušníci polície a uviedli, že svedectvom proti sťažovateľovi a ďalším spoluobžalovaným môže naznačené hmotnoprávne výhody získať, čo bolo primárnym motívom jeho spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní.

14. Sťažovateľ trvá na tom, že krajský súd v rozpore s § 72 ods. 2 Trestného poriadku v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia neuviedol skutkové okolnosti, ktoré by bolo možné subsumovať pod § 129 ods. 2 Trestného zákona.

15. Nemožno podľa neho prisvedčiť úvahám krajského súdu, podľa ktorých je z opakovaného niekoľkoročného páchania rovnakej trestnej činnosti, rovnakým okruhom minimálne troch osôb a na rovnakom mieste možné vyvodiť, že trestná činnosť bola páchaná organizovanou skupinou. Ustanovenie § 129 ods. 2 Trestného zákona neobsahuje žiadne normatívne vymedzenie časových a miestnych aspektov, od ktorých sa naplnenie kvalifikačného znaku organizovanej skupiny odvíja. Čo sa páchania trestnej činnosti rovnakým okruhom troch ľudí týka, ani táto skutková okolnosť neumožňuje prijať záver o spáchaní skutku organizovanou skupinou, a to predovšetkým z dôvodu, že skupinové páchanie trestnej činnosti je možné aj formou spolupáchateľstva, resp. účasti, od ktorých spáchanie skutku organizovanou skupinou odlišujú najmä kvalitatívne znaky uvedené v § 129 ods. 2 Trestného zákona, a to predovšetkým určitá del'ba úloh medzi jednotlivými členmi

skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu. Sťažovateľ zdôrazňuje, že skutkové okolnosti umožňujúce prijať záver o materiálnom spáchaní skutku prostredníctvom organizovanej skupiny v rámci skutkovej vety obžaloby absentujú.

16. Pokiaľ išlo o podieľanie sa členov domnejšej organizovanej skupiny na zabezpečovaní, prechovávaní a ďalšej distribúcii omamných látok, napadnuté uznesenie podľa sťažovateľa vychádza z nesprávnych skutkových zistení, keďže svedok – kajúcnik na hlavnom pojednávaní 22. mája 2023 uviedol, že údajné dodávky návykovej látky od jedného z obžalovaných sťažovateľovi „z ruky do ruky“ svedok nikdy nevidel. Vychádzal iba z akýchsi domnienok. Svedok nevedel uviesť ani to, ako mal spoluobžalovaný participovať na nadobúdaní návykovej látky. Nevedel dôvod, pre ktorý „klasické sáčky“, na ktorých nebolo nič zvláštne, musel zabezpečovať spoluobžalovaný, a nie iná osoba. Nebol svedkom toho, aby sa spoluobžalovaný počas celého obdobia, o ktorom vypovedá, akýmkoľvek spôsobom kontaktoval s ďalším spoluobžalovaným. Svedok sa sám necítil byť členom žiadnej organizovanej skupiny; ako užívateľ bol v kontakte s ľuďmi, o ktorých vypovedal; nemal úlohy, čo sa týka predaja drog; do skupiny sa dostal hlavne kvôli poľovačke. Uviedol, že spoluobžalovaný bol údajne sťažovateľovým odberateľom, mal od sťažovateľa drogy kupovať „na ďalší predaj a na svoju potrebu“ a drogy mal ďalej predávať ďalším „svojim ľuďom“. Svedok nevedel uviesť, kde sa mali nachádzať tzv. „mŕtve schránky“. Explicitne uviedol, že bezpečnostné kamery v dome obsluhoval sťažovateľ, keďže on „tomu veľmi nerozumie“. Z týchto skutkových okolností podľa sťažovateľa nepochybne vyplýva, že dovedty vykonaným dokazovaním neboli bez dôvodných pochybností ustálené podstatné okolnosti danej veci (dodávateľ omamných látok, ich nadobúdanie, dispozícia s nimi, ďalšia distribúcia) pre jej kvalifikovanie ako spáchanie trestného činu organizovanou skupinou.

17. V súvislosti s konštatovaním existencie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sťažovateľ krajskému súdu vytkol opakované poukazovanie na skutočnosť, že v prípade sťažovateľa malo ísť o tzv. dokonanú kolúziu. Tieto úvahy však nemajú oporu v ustanoveniach Trestného poriadku týkajúcich sa posudzovania splnenia materiálnych podmienok tzv. „prvoväzby“ (teda väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku).

18. Trestný poriadok medzi dokonanou a nedokonanou kolúziou rozlišuje iba na dvoch miestach jeho normatívneho znenia, a to v prípade dôvodu opätovnej väzby podľa § 71 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku [čo nie je prípad sťažovateľa, keďže u tohto je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] a v prípade vylúčenia skrátenia základnej lehoty väzby na päť mesiacov (§ 76 ods. 8 Trestného poriadku) u obvinených, ktorí sú väzobne stíhaní z dôvodu svojho skoršieho kolúzneho správania (§ 76 ods. 9 Trestného poriadku).

19. Z uvedeného je možné ustáliť, že dokonanú a nedokonanú kolúziu mal zákonodarca v úmysle diferencovať iba pre prípady opätovného vzatia do väzby, a taktiež pre účely trvania väzby.

20. Odôvodnenie splnenia dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prostredníctvom dokonaného kolúzneho konania sťažovateľa nemá podľa neho akúkoľvek oporu v zákone, a takýto spôsob popiera podstatu a zmysel základného práva na osobnú slobodu, resp. práva na slobodu a bezpečnosť.

21. V napadnutom uznesení krajský súd tiež konštatuje, že v dôsledku dokonaného kolúzneho správania sťažovateľa vznikla dôvodná obava z pôsobenia aj na ďalších svedkov, nielen na tých,

na ktorých už pôsobil. Keďže krajský súd neuviedol mená konkrétnych svedkov, vo vzťahu ku ktorým pretrváva dôvodná obava z kolúzneho konania, takéto rozhodnutie je v celom rozsahu nepreskúmateľné a nezákonné. Krajský súd vo vzťahu ku kolúznej väzbe sťažovateľa tým v podstate uviedol, že tento dôvod väzby je obligatórne daný až do času, kým bude prebiehať dokazovanie, čím v podstate dopredu prejudikoval, že ďalšie potenciálne žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu budú rovnako neúspešné.

22. Napadnuté uznesenie krajského súdu je ústavne neudržateľné aj v kontexte právneho záveru formulovaného v uznesení ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 13/2022, podľa ktorého trvanie kolúznej väzby pre účely súdnej časti nemožno odôvodňovať len hypotetickými zákonnými konštruktmi bez opory vo vykonanom dokazovaní. Skutočnosť, že v priebehu trestného stíhania majú byť vykonané ďalšie procesné úkony, ako napríklad výsluchy svedkov na hlavnom pojednávaní, sama osebe neznamená, že obvinený bude na nich pôsobiť, resp. inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné konanie.

23. Nepripustným je podľa sťažovateľa aj odôvodnenie krajského súdu k existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keď uviedol, že skutkovou okolnosťou odôvodňujúcou preventívnu väzbu sťažovateľa je jeho jediné skoršie už zahladené odsúdenie. Reštriktívny výklad uplatnený krajským súdom v neprospech väzobne stíhaného obvineného, podľa ktorého sa účinky zahľadania odsúdenia prejavujú výlučne v hmotnoprávnej rovine, nemôže podľa sťažovateľa požívať ústavnoprávnu ochranu.

24. Účelom zahľadania je odstránenie negatívnych následkov odsúdenia, ktoré sa skrz zákonnú formuláciu „*na páchatel'a sa hľadá akoby nebol odsúdený*“ musia nepochybne prejavovať aj v rovine procesnoprávnej, a to napríklad vo vzťahu k posudzovaniu dôvodu preventívnej väzby.

25. Odhliadnuc od charakteru stíhanej trestnej činnosti a nerešpektovania účinkov zahladeného odsúdenia sťažovateľa, krajský súd dôvod preventívnej väzby sťažovateľa neodôvodnil žiadnou inou skutkovou okolnosťou, a preto je jeho rozhodnutie v tejto časti potrebné považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné.

26. Ústavne neudržateľnou je podľa sťažovateľa aj argumentácia druhostupňového súdu odôvodňujúca nemožnosť nahradenia väzby. Tvrdenia krajského súdu považuje skôr za nesprávne sudcovské dotváranie obsahu príslušných trestno-procesných noriem, než za ich zákonnú aplikáciu. Sťažovateľ je toho názoru, že kolúznu väzbu je s ohľadom na aktuálnu judikatúru ústavného súdu možné nahradiť aj v prípade tzv. dokonaného kolúzneho správania. Napadnuté uznesenie krajského súdu však takúto možnosť s poukazom na sporné stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. Tpj 67/2023-1 z 27. júna 2023 explicitne vylučuje. Napadnuté uznesenie preto možno označiť za rozporné s ustálenou judikatúrou ústavného súdu vzťahujúcou sa na možnosť nahradenia kolúznej väzby.

27. K označenému stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sťažovateľ považuje za potrebné uviesť, že najvyšší súd sa v jeho merite v podstate zaoberal súladom jednotlivých ustanovení Trestného poriadku týkajúcich sa možnosti nahradenia kolúznej väzby s dohovorom, pritom taká zákonná kompetencia aj s ohľadom na čl. 125 ústavy prislúcha exkluzívne ústavnému súdu v rámci konania o súlade právnych predpisov.

28. Najmä z tohto dôvodu mal, ako tvrdí sťažovateľ, krajský súd uprednostniť judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 100/04), ktorá nahradenie kolúznej väzby s ohľadom na normatívne znenie dohovoru a príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva pripúšťa, pričom ani v rámci jej neskoršieho vývoja neboli identifikované žiadne zmeny judikatúry ústavného súdu, ktoré by si vyžadovali diferenciaciu v posudzovaní možností nahradenia kolúznej väzby v prípade dokonanej v porovnaní s nedokonanou kolúziou.

29. Výnimočné okolnosti prípadu sú v danom prípade podľa sťažovateľa dané najmä zrejším nadkvalifikovaním stíhaného skutku ako spáchaného prostredníctvom organizovanej skupiny. Preto bolo možné ustáliť, že materiálным prístupom k dôvodnosti trestného stíhania sa krajský súd vôbec nemusel obmedzovať normatívnou dikciou § 80 ods. 2 Trestného poriadku s poukázaním na skutočnosť, že v tomto prípade z materiálneho pohľadu nejde o trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

30. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10Tos/28/2023 a jeho uznesením z 13. septembra 2023, ku ktorému malo dôjsť tým, že napriek absencii dôvodného podozrenia zo spáchania stíhanej trestnej činnosti sťažovateľom (zvlášť tak, ako bola právne kvalifikovaná), absencii relevantných väzobných dôvodov a naopak existencii možnosti nahradenia väzby sťažovateľa konajúce všeobecné súdy v konečnom dôsledku zamietli jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru

31. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

32. Z ústavy a rovnako aj z dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený; zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011). Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty

základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení. Z čl. 17 ods. 2 ústavy ďalej vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu väzby je zároveň determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (porovnaj napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09). Zároveň je potrebné dodať, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktoré neposkytuje odpovede na všetky relevantné otázky, resp. námietky formulované zo strany väzobne stíhanej osoby, sa v prípade väzby automaticky pretavuje do porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (III. ÚS 33/2021).

33. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, pričom zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, IV. ÚS 590/2020).

34. Úlohou ústavného súdu tak v danom prípade bolo najmä to, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je odôvodnenie jeho rozhodnutia v načrtnutom smere ústavnoprávne akceptovateľné a taktiež či interpretácia a aplikácia relevantných právnych noriem zo strany krajského súdu je zlučiteľná s ústavou a medzinárodnými záväzkami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

35. Dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa bolo podľa krajského súdu možné vyvodiť najmä z výpovede svedka [REDAKOVANÉ], ktorý na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní popísal, ako v období rokov 2017 až 2022 on, sťažovateľ, spoluobžalovaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ale aj ďalšie tri osoby ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) zabezpečovali, prechovávali a distribuovali omamnú látku – pervitín. Krajský súd podrobne uviedol (s. 11 napadnutého rozhodnutia), ktoré skutočnosti z výpovede menovaného svedka vyplynuli, ako napr. kto mal sťažovateľovi zabezpečovať omamné látky; kto a s kým ich pripravoval na ďalší predaj; za akú sumu bola predávaná; kam ju ukrývali (v dome sťažovateľa a v okolí jeho chaty); že časť omamnej látky spotrebovali (sťažovateľ ju dal na stôl a bola zadarmo); kto zabezpečoval jej predaj stálym odberateľom (sťažovateľ, [REDAKOVANÉ], svedok [REDAKOVANÉ], ale i [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), ktorých aj označil ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a ďalší). Svedok mal potvrdiť, že zisk z predaja sa odovzdával sťažovateľovi.

36. Ako nedôvodné krajský súd vyhodnotil námietky obhajoby o „*akomsi svedectve* [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] *založenom na domnienkach a fabuláciách*“. Uviedol, že svedok sa na predmetnej trestnej činnosti sám podieľal, podľa pokynov sťažovateľa a na jeho nehnuteľnostiach omamnú látku určeným osobám odovzdával a preberal od nich peniaze, ktoré následne odovzdal práve sťažovateľovi. Svedok teda vlastnými zmyslami vnímal údaje od sťažovateľa a obžalovaného [REDAKOVANÉ] o dodávaní omamnej látky ďalšími osobami. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na podporu uviedol aj konkrétne opísané situácie týkajúce sa prevozu omamnej látky svedkom, jej nedostatku, čakaní na jej dodanie a s tým spojené správanie sa sťažovateľa.

37. Reagujúc na námietky sťažovateľa, krajský súd uviedol, že svedectvo [REDAKOVANÉ] nebolo jediným dôkazom o stíhanej trestnej činnosti. Pri domovej prehliadke bol u sťažovateľa zaistený pervitín jednak vo vrecúsku v rozsahu 20 – 80 bežných jednotlivých dávok, ale aj na tanieri v rozsahu 4 – 14 dávok. To zodpovedalo tvrdeniam svedka [REDAKOVANÉ] o spôsobe spotrebovania časti omamnej látky priamo u sťažovateľa. Metamfetamín bol v stopových množstvách zistený aj na predmetoch u sťažovateľa (napr. sklenená fajka, puzdro s plastovými vreckami, tanier, lyžičky a pod.) a aj zo sterov vykonaných na jeho osobe. Predmety so stopovými množstvami metamfetamínu boli zaistené aj u ďalších obžalovaných. Znalecké dokazovanie zistilo škodlivé užívanie (nadužívanie) pervitínu u všetkých obžalovaných. Jeho užitie bolo u všetkých zistené aj pri toxikologickom vyšetrení. Väčší rozsah konzumácie a vzájomného zadovážovania omamnej látky bolo podľa krajského súdu možné vyvodiť aj z výpovedí samotného sťažovateľa a ďalšieho spoluobžalovaného, ako aj z výpovedí viacerých svedkov. Primerané detaily užívania omamnej látky vyplývajúce z výpovedí krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia stručne opísal.

38. Vo vzťahu k sťažovateľovi krajský súd podotkol, že navyše nebolo zrejmé, akým spôsobom, pokiaľ to nebolo z predaja pervitínu, si ako nezamestnaný zabezpečoval prostriedky na svoje životné náklady a majetok, medzi ktoré patria viaceré nehnuteľnosti a autá.

39. Prvky charakteristické pre správanie organizovanej skupiny boli podľa názoru krajského súdu badateľné aj v priebehu trestného stíhania, keď počas výkonu väzby sťažovateľ a [REDAKOVANÉ] telefonicky dojednávali s inými spôsob obhajoby a „*úkolovali*“ iných, ako ovplyvniť svedkov.

40. Uvedené dôkazy podľa krajského súdu v súhrne potvrdzovali pravdivosť výpovede svedka [REDAKOVANÉ] a odôvodňovali záver, že skutok uvedený v obžalobe sa stal. Nebol pritom dôvod pochybovať, že trestné stíhanie sťažovateľa a ďalších obžalovaných bolo vedené dôvodne.

41. Námietky o motivácii svedka [REDAKOVANÉ] vypovedať nepravdivo krajský súd takisto nepovažoval za dôvodné. Ako účelové vnímal tvrdenia obhajoby o konflikte svedka [REDAKOVANÉ] s obžalovaným [REDAKOVANÉ] „*pre akúsi ženu*“ a vysvetlil aj prečo. Svedok [REDAKOVANÉ] si túto okolnosť na hlavnom pojednávaní uvedomil, až keď mu to výslovne pripomenul obžalovaný [REDAKOVANÉ]. Dovtedy menovaný svedok o žiadnom konflikte nevedel. Podľa krajského súdu to svedčilo skôr o zlej „*příprave*“ svedka na výsluch. Ako umelo vytvorený sa druhostupňovému súdu javil aj obhajobou tvrdený motív pomsty voči sťažovateľovi, pretože svedok [REDAKOVANÉ] mal mať konflikt iba s [REDAKOVANÉ], nie so sťažovateľom.

42. Krajský súd neuznal ani tvrdenia sťažovateľa o získaní priaznivejšieho postavenia svedka [REDAKOVANÉ] a mimoriadnom znížení mu trestu v konaní vedenom na Okresnom súde

Kežmarok pod sp. zn. 2T/71/2022 v spojení s konaním pred krajským súdom pod sp. zn. 4To/39/2022 ako odmeny za nepravdivú výpoveď. Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 4To/39/2022 z 30. novembra 2022 vyplynulo, že [REDAKOVANÉ] bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. K mimoriadnemu zníženiu trestu u neho došlo podľa § 39 ods. 1 a ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na jeho mimoriadne pomery, a nie podľa § 39 ods. 2 písm. e) Trestného zákona pre jeho pomoc na objasnení trestného činu (krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dokonca zdôraznil, že uvedené ustanovenie má na zreteli ukladanie zníženého trestu v konkrétnej veci, kde došlo k pomoci pri objasnení trestnej činnosti, a nie v inej veci). Svoju výpoveď svedok [REDAKOVANÉ] ani následne nezmenil, a aj na hlavnom pojednávaní zdôraznil, že vypovedá pravdu a je si vedomý, že vypovedá pod prísahou, orgány činné v trestnom konaní pritom na neho nijako netlačili a poskytli mu aj dostatočný časový priestor. Krajský súd teda konštatoval, že za podieľanie sa na objasňovaní predmetnej trestnej činnosti obžalovaných svedok [REDAKOVANÉ] dovtedy nezískal žiadny obhajobou tvrdený prospech. Z týchto námietok obhajoby teda nebolo možné vyvodit' nehodnovnosť svedeckej výpovede [REDAKOVANÉ], ktorý, ako uviedol krajský súd, navyše aj na hlavnom pojednávaní v podstatných bodoch vypovedal rovnako ako v prípravnom konaní (žiadne rozpory nežiadali vysvetliť ani obžalovaní na hlavnom pojednávaní).

43. V ďalšom krajský súd konštatoval, že zistené skutkové okolnosti zodpovedali právnej kvalifikácii uvedenej v obžalobe. Po citácii § 129 ods. 2 Trestného zákona a ozrejmění podstaty kvalifikačného znaku spáchania trestného činu organizovanou skupinou (s poukazom aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky) krajský súd uviedol, že danej veci už z opakovaného niekoľkoročného páchania rovnakej trestnej činnosti, rovnakým okruhom minimálne troch osôb a na rovnakom mieste bolo možné vyvodit', že trestná činnosť bola páchaná organizovanou skupinou, ktorej zameraním bolo zabezpečovať, prechovávať a ďalej distribuovať pervitín. Ústrednou postavou tejto skupiny mal byť práve sťažovateľ, ktorý omamné látky neprevážal, ale ich k nemu vozili iné zidentifikované osoby a následne s ďalšími osobami časť pervitínu pripravovali na jeho ďalší predaj do uzatvárateľných vrecúšok zabezpečených spoluobžalovaným. Predaj mal byť realizovaný prostredníctvom sťažovateľa, obžalovaného [REDAKOVANÉ], svedka [REDAKOVANÉ] i [REDAKOVANÉ]. Ďalšiu jeho časť sťažovateľ ukryl a časť použil na spotrebu pre známych. Priestory sťažovateľa, kde sa s pervitínom manipulovalo, boli monitorované kamerovým systémom. Podľa krajského súdu uvedené skutkové okolnosti v danom štádiu konania odôvodňovali podozrenie o del'be úloh medzi minimálne troma osobami pri páchaní drogovej trestnej činnosti, o plánovitosti a o koordinovanosti ich činnosti. Bol teda odôvodnený záver, že predmetná trestná činnosť mala byť páchaná organizovanou skupinou.

44. Z uvedenej rekapitulácie časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu vyplývajú dostatočne presvedčivé argumenty konajúceho krajského súdu o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa. Krajský súd svoje závery v tomto smere síce oprel v prevažnej miere o skutkové okolnosti plynúce z výpovede svedka [REDAKOVANÉ], avšak tieto v mnohom korešpondovali so zisteniami abstrahovanými z výpovedí ďalších obžalovaných, výpovedí svedkov, domovej prehliadky či zo znaleckého dokazovania, na ktoré v odôvodnení explicitne poukázal. Opierajúc sa o znenie príslušnej právnej normy, jej adekvátnou interpretáciou a aplikáciou na skutkové zistenia zároveň súd druhého stupňa presvedčivo ustálil právnu kvalifikáciu skutku, pre ktorý sa trestné konanie vedie. Ústavný súd na tomto mieste pripomína,

že nie je oprávnený prehodnocovať závery prijaté všeobecnými súdmi na základe nimi vykonaných dôkazov v trestnom konaní, pokiaľ tieto zjavne neodporujú zneniu, zmyslu a účelu príslušnej právnej normy. V danej veci takýto nesúlad nezistil.

45. Zároveň sa ústavný súd prikláňa aj k názoru krajského súdu, ktorý zdôraznil, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine obvineného a že rozhodnutie o väzbe, resp. o ponechaní vo väzbe nie je podmienené existenciou dôkazov bez akejkoľvek pochybnosti preukazujúcich spáchanie trestného činu obvineným, ale že pre takéto rozhodnutie postačuje zistenie skutočností dostatočne odôvodňujúcich podozrenie o spáchaní konkrétneho trestného činu obvineným. Odôvodnenosť podozrenia predpokladá existenciu skutočností alebo informácií, ktoré objektívnemu pozorovateľovi umožnia urobiť záver, že daná osoba mohla spáchať trestný čin (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Labita proti Taliansku, č. 26772/95 zo 6. 4. 2000, § 155; Michalko proti Slovenskej republike, č. 35377/05 z 21. 12. 2010, § 112 a 113).

46. Uvedené možno vzťahovať aj na námietky sťažovateľa smerujúce proti odôvodneniu opodstatnenosti vedenia trestného konania proti jeho osobe okrem iného aj tým, že ako nezamestnaný vlastní určitý majetok a že prvky charakteristické pre správanie sa organizovanej skupiny boli badateľné aj v priebehu trestného stíhania. Je evidentné, že túto argumentáciu krajského súdu bolo možné vnímať v duchu téz vyplývajúcich z predošlého odseku tohto rozhodnutia.

47. Ústavný súd preto v tejto časti konštatuje, že záver krajského súdu prijatý na základe zreteľne uvedených skutočností zistených vykonaným dokazovaním (v ich súhrne), že sťažovateľ sa mohol dopustiť stíhanej trestnej činnosti, rozhodne neprekročil mantinely ústavou a dohovorom garantovaného práva na osobnú slobodu.

48. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rovnako namietal neexistenciu väzobných dôvodov. Vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že dôvodná obava z naplnenia dispozície jednotlivých následkov predpokladaných § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku musí mať nielen svoju kvantitatívnu, ale najmä kvalitatívnu intenzitu. Pod jej kvalitatívnu stránku je pritom potrebné zaradiť nielen konkrétnosť skutkových okolností, na podklade ktorých sa konštatuje jej existencia, ale tiež požiadavku reálnosti a bezprostrednosti jej naplnenia bez rozhodnutia o väzbe obvineného. Reálnosť pritom spočíva v objektívnej možnosti vzniku predpokladaného následku a bezprostrednosť v miere pravdepodobnosti jeho naplnenia bez pozbavenia osobnej slobody obvineného, a to najmä z pohľadu zachovania, resp. pretrhnutia časových súvislostí jej trvania. Napokon konkrétnosť spočíva najmä v tom, či vôbec, kedy a akým spôsobom sa táto obava môže naplniť. Ústavný súd zároveň dopĺňa, že uvedené kvalitatívne kritériá dôvodnej obavy z naplnenia väzobného dôvodu musia byť v každom jednotlivom prípade splnené kumulatívne. Ak absentuje čo i len jedno z nich, nemôže dôjsť ku kladnému rozhodnutiu o väzbe trestne stíhanej osoby.

49. Krajský súd v súvislosti s odôvodnením existencie dôvodu preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zdôraznil organizovanosť stíhanej trestnej činnosti, jej opakovanie, dlhodobosť a rozsah jej páchania. Poukázal tiež na to, že v tom čase nebol zistený ani ďalší dodávateľ pervitínu – ustálený ako [REDACTED]; pervitín bol skrývaný na rôznych miestach aj zakopávaný; a priestor bol u sťažovateľa monitorovaný kamerovým systémom. Počas dlhšej doby páchania drogovej trestnej činnosti si podľa konajúceho súdu obžalovaní vytvorili sieť pravidelných odberateľov. Tieto skutočnosti zakladali podľa krajského

súdu obavu, že v prípade prepustenia sťažovateľa na slobodu bude v trestnej činnosti pokračovať. Túto obavu posilňovalo aj zistené nadužívanie omamnej látky a kriminálna minulosť sťažovateľa, ktorý sa v minulosti dopustil trestných činov vydierania podľa § 235 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, za ktoré bol odsúdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2T/4/2005 z 29. septembra 2016. Aj keď sa na neho už hľadelo, akoby odsúdený nebol, z hľadiska osoby sťažovateľa v spojení so skutočnosťou, že mal byť ústrednou postavou stíhanej trestnej činnosti, aj predchádzajúca trestná činnosť zvyšuje obavu z pokračovania v trestnej činnosti.

50. Z týchto konkrétnych skutočností bol podľa krajského súdu nepochybný záver o existencii dôvodu preventívnej väzby.

51. U sťažovateľa bol podľa krajského súdu naďalej daný aj dôvod kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Druhostupňový súd zdôraznil, že išlo o dokonanú kolúziu, keď prostredníctvom telefonických hovorov z výkonu väzby sťažovateľ spolu s obžalovaným [REDAKOVANÉ] ovplyvňovali svedkov, určovali, ako majú vypovedať a ako je potrebné ovplyvniť aj ďalších svedkov. Skutočnosť, že naozaj došlo k zastrašeniu svedka a k ovplyvneniu jeho výpovede, bola zrejmá zo svedeckej výpovede [REDAKOVANÉ]. Za týchto okolností bola reálna obava, že v prípade prepustenia sťažovateľa z kolúznej väzby bude počas súdneho konania pôsobiť na svedkov a inak mariť dokazovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. V dôsledku dokonaného kolúzneho správania sťažovateľa a [REDAKOVANÉ] totiž vznikla obava, že budú pôsobiť aj na ďalších svedkov (teda nielen na tých svedkov, na ktorých už pôsobili) a že budú aj inak mariť dokazovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Krajský súd doplnil, že na hlavnom pojednávaní nebolo vypočutých 13 z navrhovaných svedkov a neboli vykonané ani ďalšie navrhnuté dôkazy. Nelogicky pritom vyznievalo podľa krajského súdu tvrdenie sťažovateľa o tom, že väčšina nevypočutých svedkov nie je pre objasnenie veci dôležitá, pretože samotní obžalovaní týchto svedkov navrhli na hlavnom pojednávaní osobne vypočuť.

52. Ústavný súd považuje rovnako odôvodnenie pretrvávania existencie väzobných dôvodov u sťažovateľa za dostatočne argumentačne podložené zistenými skutočnosťami. Okrem charakteru stíhanej trestnej činnosti súd druhého stupňa poukázal aj na osobu sťažovateľa. V súvislosti s preventívnou väzbou pripomenul, že ďalšia osoba zabezpečujúca omamné látky nebola identifikovaná a že stále je aktuálnou možnosťou dispozície sťažovateľa s drogami (aj ukrytými). Pokiaľ sťažovateľ krajskému súdu vytýka (v súvislosti s dôvodom preventívnej väzby) odkaz na jeho predošlé, už zahladené odsúdenie, je zrejmé, že tak urobil iba v súvislosti s poukazom na celkové hodnotenie osoby sťažovateľa. Nešlo teda o totožný proces ako pri hodnotení predchádzajúcich odsúdení obvineného pri ukladaní trestu. Takýto postup je v súlade aj s judikatúrou ústavného súdu, ktorý napr. vo svojom uznesení sp. zn. I. ÚS 1/2015 zo 14. januára 2015 uviedol, že zohľadnenie predchádzajúcej trestnej činnosti obvineného pri posudzovaní väzobných dôvodov tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je bežne súdmi akceptovanou skutočnosťou pri posúdení osoby obvineného v kontexte hodnotenia nebezpečenstva, že sa dopustí konania, ktorému má väzba zabrániť. Zahladenie odsúdenia neznamená, že sťažovateľ trestný čin nespáchal, ale že súdy nemôžu na túto okolnosť prihliadať pri ukladaní trestu v inom konaní. V aktuálnej veci preto postup krajského súdu pri odôvodnení existencie dôvodu väzby nepredstavuje neprípustný zásah do označených základných práv sťažovateľa.

53. Rovnako v okolnostiach danej veci nemožno uznať argumentáciu sťažovateľa proti odôvodneniu jeho kolúznej väzby krajským súdom, ktorú okrem iného podporil skutočnosťou, že sťažovateľ sa už konania predpokladaného v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dopustil. Ústavný súd nenachádza žiadnu opodstatnenosť názoru sťažovateľa, že tzv. dokonanou kolúziou je možné odôvodniť iba opätovné vzatie do väzby podľa § 71 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku. Predpoklad, že po tom, ako sa obvinený dopustil konania opísaného v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ho nie je možné vziať do, slovami sťažovateľa, „prvotnej väzby“, je absolútne iracionálny. V danej veci bol sťažovateľ pôvodne do väzby vzatý z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Po tom, ako sa mal dopustiť kolúzneho konania v snahe ovplyvniť výsluchy svedkov, boli uznesením okresného súdu sp. zn. 3Tp/84/2022 z 25. januára 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/6/2023 z 23. februára 2023 dôvody väzby sťažovateľa rozšírené aj o dôvod uvedený v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Úlohou krajského súdu v aktuálne namietanom konaní tak bolo zistiť, či tento dôvod naďalej pretrváva, a keďže sa sťažovateľ už správal zákonom predpokladaným spôsobom a vo veci neboli ešte vypočutí 13 svedkovia navrhnutí obžalovanými, ktorých výpovede podľa ich tvrdení boli pre objasnenie veci dôležité, bolo možné záver krajského súdu z hľadiska ústavnej udržateľnosti akceptovať.

54. Naopak, za inak opodstatnenú ústavný súd považoval námietku sťažovateľa, že krajský súd vo svojom rozhodnutí bližšie nekonkretizoval osoby svedkov, ktorých potreba vypočutia v danej veci vyvstala, a neuviedol ani vecné a časové súvislosti s tým spojené. Avšak v okolnostiach danej veci možno za dostatočnú považovať identifikáciu týchto svedkov v tom zmysle, že išlo o svedkov navrhnutých obžalovanými, ktorým tak museli byť známi (teda aj sťažovateľovi), a rovnako bol dôvodný predpoklad ich vedomosti toho, čo majú svedkovia objasniť.

55. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd považoval odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu aj v tejto časti za ústavne udržateľné.

56. Napokon krajský súd v reakcii na sťažovateľom požadované nahradenie väzby poukázal na osobu sťažovateľa, povahu a závažnosť trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný, a vyhodnotil, že v čase rozhodovania o väzbe nebolo možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81 Trestného poriadku.

57. Upozornil, že proti sťažovateľovi sa vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin a v takom prípade (podľa § 80 ods. 2 a § 81 ods. 1 Trestného poriadku) možno záruku, sľub alebo peňažnú záruku prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré v tomto prípade podľa názoru krajského súdu dané neboli. Sťažovateľ bol stíhaný väzobne z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v spojení s § 76 ods. 9 Trestného poriadku, pritom v takomto prípade je podľa § 80 ods. 1 a § 81 ods. 1 Trestného poriadku nahradenie väzby vylúčené. Krajský súd v tejto súvislosti odkázal na stanovisko prijaté trestnoprávnym kolégiom najvyššieho súdu pod č. k. Tpj 67/2023-1 z 27. júna 2023, podľa ktorého čl. 5 ods. 3 dohovoru porušuje právna úprava, ktorá aj po uplynutí päťmesačnej lehoty trvania kolúznej väzby (§ 76 ods. 8 Trestného poriadku) vylučuje možnosť jej nahradenia podľa § 80 a § 81 Trestného poriadku z dôvodu, že sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin spáchaný organizovanou skupinou, trestný čin spáchaný zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297

Trestného zákona alebo pre trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na doživotie (§ 76 ods. 9 Trestného poriadku). V súlade s čl. 154c ods. 1 ústavy je v takom prípade súd po uplynutí päťmesačnej lehoty trvania kolúznej väzby povinný prednostne aplikovať namiesto príslušných ustanovení Trestného poriadku ustanovenie čl. 5 ods. 3 druhej vety dohovoru a o žiadosti obvineného o nahradenie väzby zárukou meritórne rozhodnúť. Naproti tomu v rozpore s predmetným článkom nie je právna úprava, ktorá neumožňuje nahradiť kolúznu väzbu najviac počas prvých piatich mesiacov jej trvania (§ 76 ods. 8 Trestného poriadku) a v prípade dokonaného kolúzneho konania aj po uplynutí tejto lehoty. Takže aj z uvedeného dôvodu nahradenie väzby u sťažovateľa do úvahy podľa názoru krajského súdu neprichádzalo.

58. Zároveň však krajský súd konštatoval, že aj bez ohľadu na uvedené, podmienky na nahradenie väzby ani vo všeobecnosti splnené neboli. Odôvodnil to tým, že pri nahradení väzby sa vyžaduje, aby vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu súd považoval záruku dôveryhodnej osoby alebo písomný sľub obvineného za dostatočné a prijal ich, alebo bolo možné účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným, alebo aby s prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, povahu činu, jeho následok a iné okolnosti prípadu bolo možné peňažnú záruku prijať ako náhradu za väzbu. Krajský súd, poukazujúc na okolnosti predmetného obzvlášť závažného zločinu charakterizovaného organizovanosťou, sofistikanosťou, opakovanosťou, rozsahom a dlhšou dobou jeho páchania, ako aj na ovplyvňovanie svedkov a marenie objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie zo strany sťažovateľa a jeho spoluobžalovaného, a to dokonca počas výkonu väzby, konštatoval, že za takého stavu aktuálne nebolo možné nahradiť väzbu sťažovateľa niektorým z inštitútov uvedených v § 80 a § 81 Trestného poriadku.

59. Ústavný súd, prihliadajúc na okolnosti danej konkrétnej veci, nepovažoval za nevyhnutné zaoberať sa na tomto mieste sťažovateľom tvrdenou „spornosťou“ stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. Tpj 67/2023-1 z 27. júna 2023, a to z dôvodu, že krajský súd svoj záver o nemožnosti nahradenia väzby sťažovateľa nezdôvodnil výlučne a iba označeným stanoviskom, ale, ako to z jeho rozhodnutia jednoznačne vyplýva, možnosťou náhrady väzby sťažovateľa sa vecne zaoberal, preskúmal ju, avšak podmienky na takýto postup nezistil a svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodnil.

60. Aj v tejto časti považuje ústavný súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu z hľadiska jeho ústavnej konformity za akceptovateľné.

61. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 444/2018).

62. Vychádzajúc z faktov a zo zistení uvedených v odôvodnení tohto uznesenia, ústavný súd vo všeobecnosti konštatuje, že právne závery krajského súdu korešpondujú so skutkovými

zisteniami, ktoré nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých okolností významných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne súladným spôsobom vyjadril ku všetkým relevantným námietkam sťažovateľa, pritom toto odôvodnenie nemožno označiť za formalistické alebo stereotypne formulované. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že toto nevykazuje žiadne znaky arbitrárnosti alebo takej aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

63. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru

64. Zo znenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru jednoznačne vyplýva, že tento sa *ratione materiae* vzťahuje na (prvotné) vzatie do väzby, t. j. na uvalenie väzby. Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby (pokračovania) sú ako *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07, I. ÚS 95/2021). Pretože napadnuté uznesenie krajského súdu sa týkalo konania o ďalšom pokračovaní väzby (išlo o žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu), ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

65. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 29. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu